

Letnik 1910.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCVII. – Izdan in razposlan dne 21. decembra 1910

Vsebina: Št. 228. Dopusstilnica za lokalno železnico od Gruža v Dubrovnik.

228.

Dopusstilnica z dne 10. decembra 1910. l.

za lokalno železnico od Gruža v Dubrovnik.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi mestni občini Dubrovnik po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokalne železnice z ozkim tirom od Gruža v Dubrovnik.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesijonarka v členih VI do XII zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) omenjene ugodnosti.

§ 2.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v enem letu, računa od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter tudi vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo ter da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj da koncesijonarka na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se sinesejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesijonarki tudi zastran tistih dovlacnic, ki se morda naredé in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po c. kr. ministristvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda

v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno c. kr. ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdâ c. kr. ministrstvo za železnice.

§ 5.

Koncesijonarka je dolžna opravljati v prid vojaški upravi, kar je naloženo lokalnim železniškim podjetjem, le toliko, kolikor se zdi to izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj dopuščene železniške proge in na olajšila, podeljena zaradi tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb, eventualno reči naj veljajo določila, ki bodo v tem oziru vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesijonarka je dolžna dovoljevati po železnici prosto vožnjo podčastnikom in vojakom, ki so vsakčas v ordonančni službi.

Natančnejše pogoje o tem je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

Koncesijonarka je dolžna oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz c. in kr. vojske, c. in kr. vojne marine in c. kr. deželne brambe.

§ 6.

Koncesijonarka nima pravice oddajati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen če c. kr. državna uprava to izrečno dovoli.

C. kr. državni upravi se pridržuje pravica, kadarkoli prevzeti obrat dopuščene železnice in ga v potem še ostali dopustilni dobi voditi za račun koncesijonarke.

V tem primeru mora koncesijonarka stroške, ki res nastanejo vsled tega obratovanja, povrniti c. kr. državni upravi.

V ostalem je načine, kako je voditi ta obrat, uravnati z obratno pogodbo, ki se sklene s koncesijonarko.

§ 7.

Koncesijonarka je dolžna skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihovih družin in v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesijonarka ali podjetje, ki stopi na njeno mesto, zglasti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vodje voz, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

Pravila pokojninske blagajnice ter vsaka izprememba pravil potrebujejo odobrenja c. kr. državne uprave.

§ 8.

Koncesijonarka ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XXV zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149), vsakčas dopuščati c. kr. državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to tako, da bo imela c. kr. državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 9.

Koncesijonarki se daje pravica, da s posebnim dovoljenjem c. kr. državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredi delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarke.

Koncesijonarki se priznava pravica, da do zneska, ki ga določi c. kr. državna uprava, izda prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki gre prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz donoskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi in pol odstotki.

Družbena pravila ter obrazci delnic, ki se izdado, potrebujejo odobrenja c. kr. državne uprave.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil, ter za dotacijo glavnične rezerve, ki jo določi c. kr. državna uprava, in se prav izkažejo, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dolični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtazu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 10.

C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo železniško podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se železnica odkupi pred pretekom časne davčne prostosti, ustanovljene v § 1, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in

se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se pa železnica odkupila po preteku časne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

4. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesijonarki kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak tisti letnini, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po c. kr. državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plačuje spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesijonarki rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesijonarki, plačati glavnico, ki je enaka diskontovani glavnični vrednosti tega plačila, po štiri odstotno na leto, računa je obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah,

kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za povprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 6, brez daljnjega odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, všteti vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarke, in postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom c. kr. državne uprave.

8. Sklep c. kr. državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritliklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 6), ki jo je ovedeti začasno, z navedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega pravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

10. Koncesionarica je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla c. kr. državna uprava dne, ki je usta-

novljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarica ne izpolnila te dolžnosti, ima c. kr. državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarke in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemlakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

11. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarica je dolžna, c. kr. državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njene strani.

§ 11.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne ter mine po izteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 15, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristoistva, všteti vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarke, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom c. kr. državne uprave.

§ 13.

Ko mine to dopustilo, kakor tudi, ko se odkupi železnica (§ 10), obdrži koncesijonarka last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesijonarka sezidala ali pridobila sama po pooblastilu c. kr. državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 14.

C. kr. državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

C. kr. državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesijonarke, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi c. kr. državna uprava, tudi pravico,

kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, ter na občne zборе, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne morda zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti takoj odločbo c. kr. ministrstva za železnice, ki jo je dati brez odloga in ki veže družbo.

§ 15.

C. kr. državni upravi se nadalje pridružuje pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe. Zlasti se sme izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred potekom dopustilne dobe, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

Wrba s. r.

Državni zakonik

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1911. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1911 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za	4 K 20 h	Letnik 1870. za	2 K 80 h	Letnik 1891. za	6 K — h
" 1850. "	10 " 50 "	" 1871. "	4 " — "	" 1892. "	10 " — "
" 1851. "	2 " 60 "	" 1872. "	6 " 40 "	" 1893. "	6 " — "
" 1852. "	5 " 20 "	" 1873. "	6 " 60 "	" 1894. "	6 " — "
" 1853. "	6 " 30 "	" 1874. "	4 " 60 "	" 1895. "	7 " — "
" 1854. "	8 " 40 "	" 1875. "	4 " — "	" 1896. "	7 " — "
" 1855. "	4 " 70 "	" 1876. "	3 " — "	" 1897. "	15 " — "
" 1856. "	4 " 90 "	" 1877. "	2 " — "	" 1898. "	6 " — "
" 1857. "	5 " 70 "	" 1878. "	4 " 60 "	" 1899. "	10 " — "
" 1858. "	4 " 80 "	" 1879. "	4 " 60 "	" 1900. "	7 " — "
" 1859. "	4 " — "	" 1880. "	4 " 40 "	" 1901. "	6 " — "
" 1860. "	3 " 40 "	" 1881. "	4 " 40 "	" 1902. "	7 " 50 "
" 1861. "	3 " — "	" 1882. "	6 " — "	" 1903. "	9 " — "
" 1862. "	2 " 80 "	" 1883. "	5 " — "	" 1904. "	5 " — "
" 1863. "	2 " 80 "	" 1884. "	5 " — "	" 1905. "	6 " — "
" 1864. "	2 " 80 "	" 1885. "	3 " 60 "	" 1906. "	12 " — "
" 1865. "	4 " — "	" 1886. "	4 " 60 "	" 1907. "	13 " — "
" 1866. "	4 " 40 "	" 1887. "	5 " — "	" 1908. "	9 " — "
" 1867. "	4 " — "	" 1888. "	8 " 40 "	" 1909. "	8 " 50 "
" 1868. "	4 " — "	" 1889. "	6 " — "		
" 1869. "	6 " — "	" 1890. "	5 " 40 "		

• Prodajna cena za letnik 1910. se naznani začetkom januarja 1911. l.

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah, kako nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, in kosi nenemških izdaj najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej, in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.